

Byggebranchen har stadig ikke styr på materialerne

Af Peter Hartung, red@erhvervsbladet.dk
Tirsdag den 29. april 2008, 6:00

Hvis den danske byggebranche tog ved lære af flyindustrien, kunne der spares cirka 7,5 mia. kr. årligt via mindsket svind. »Det er nu, branchen skal handle,« mener brancheformand.

Den danske byggebranche har dårligt styr på byggematerialerne. Det betyder, at der hvert år spildes omkring 25 procent på byggematerialekontoen. Det svarer i 2006-tal til et spild til en værdi af cirka 7,5 mia. kr. i en entreprenørbranche, der har svært ved at tjene penge.

Den gode nyhed er, at byggebranchen vil kunne mindske svindet betydeligt ved at tage ved lære af andre brancher, hvor man har bedre styr på materialer og komponenter.

Det kan lade sig gøre, hvis byggebranchen bliver bedre til at planlægge og minimere spildtiden i byggeprocessen, bl.a. ved at indføre »track & trace«-løsninger, som bygger på online-registrering af materialer med stregkoder og brug af mobile enheder.

Budskabet kommer fra Arne Rask, som er generalsekretær i brancheorganisationen for datafangst og mobilitet, AIM Denmark, samt direktør for virksomheden Logisys A/S.

»Den anslåede besparelse på 7,5 mia. kr. bygger på rapporten »RFID in Construction« fra december 2006, som bl.a. Erhvervs- og Byggestyrelsen står bag. Men vi kan konstatere, at byggebranchen stadig ikke har gjort noget ved problemerne,« siger Arne Rask.

»Det er desværre ikke noget, som vi tror. Det er noget, som vi ved, da vi har lavet en undersøgelse, som bygger på svar fra 99 personer bl.a. fra byggebranchen. Det synes at være en udbredt holdning, at det jo går godt, så hvorfor skal man så lave om på tingene.«

Byggebranchen tøver med andre ord stadig med at omlægge sine arbejdsprocedurer og dermed drage fuld nytte af mulighederne for datafangst og mobilitet.

Et stort potentiale

Det fremgår ellers af den omtalte rapport fra 2006, som bygger på materiale fra Finland, Sverige, England og Danmark, at det er værd at satse på såkaldt »intelligente byggematerialer«, hvor stregkoder og små chips (tags) i byggematerialerne kan reducere spildet betydeligt.

Stregkoder på alle materialer anvendes i vidt omfang i andre brancher, og dertil

kommer de nye tags, der desuden kan informere om eventuelle fugtskader, svamp i bygningen etc. Ny teknologi vil med andre ord kunne hindre konstruktionsfejl i byggeriet og gøre dagligdagen lettere for brugeren.

»Men alligevel har vi ikke set et gennembrud på dette område i Danmark. Det har været gode år med stor travlhed i byggeriet, og det er måske én af grundene til, at man ikke har fokuseret mere på at reducere spildet og dermed omkostningerne,« siger Arne Rask.

»Potentialer er stort. Og nu, hvor byggeaktiviteten daler, er det på tide at se på mulighederne for at reducere omkostningerne. Der er jo ingen grund til at tro, at det skulle være sværere at bygge et hus end at bygge et fly eller et skib. Men det er ærgerligt, at man ikke har brugt de gode tider til at styrke sig på ledelse og organisation af byggeriet.«

Lær af flyindustrien

Arne Rask peger på flyindustrien som det gode eksempel, hvor netop »track & trace« med stregkoder og tags øger overblikket over mange tusinde komponenter i forbindelse med samling af flyene og de involverede sikkerhedsprocedurer.

Teknologien kan bl.a. vise, hvornår i konstruktionsprocessen, de enkelte flydele skal ligge klar i samlehallerne, så der ikke opstår forsinkelser i produktionen. I det færdige fly kan personalet kontrollere, at kritiske flydele er originale og korrekt installeret ved aflæsning af RFID-tags.

»Mange af de eksisterende teknologier for datafangst kan med fordel overføres til byggeriet med mindre tilpasninger. Det er på selve byggepladsen, problemerne opstår, når man har glemt at bestille byggematerialerne. Gang på gang står man og mangler materialer. Så går arbejdet i stå, mens man sender en bil til byggemarkedet. Det tager tid og koster dyrt,« påpeger Arne Rask.

Han tilføjer, at den gennemsnitlige materialeordre i dansk byggeri har en værdi af blot 1.500 kr. der indkøbes i meget lille mængde, og materialerne leveres ikke altid, når de skal bruges. Det er også et problem, hvis materialerne leveres alt for tidligt. Så når de måske at ligge og blive fugtskadede.

»På den baggrund undrer det os, at under halvdelen af virksomhederne i den danske byggebranche har planer om at indføre stregkoder eller tags,« siger Arne Rask.

Savner ansvarlighed

Brancheorganisationen erkender, at det vil tage lang tid at omstille hele den danske byggebranche til at anvende den nye teknologi i form af RFID-tags. Men mindre kan også gøre det.

»Mens vi venter på et gennembrud for RFID-tags, kan vi komme langt med stregkoder. Her er problemet, at de fleste virksomheder opererer med deres egne varenumre i stedet for blot at overtage leverandørernes numre. Derved opstår der en risiko for fejl,« siger Arne Rask.

»Der ligger faktisk et færdigt system med alle de nødvendige varenumre. Det såkaldte GS1-system eller EAN-systemet har eksisteret siden 1976 og anvendes af 1,3 mio. virksomheder på verdensplan. Men det er desværre ikke alle i byggebranchen, der har set fordelene i at operere med det samme system mellem leverandører og entreprenører.«

Arne Rask ser flere årsager til, at den danske byggebranche ikke har reageret på de mange opfordringer til at gøre noget ved problemet.

»Det skyldes bl.a., at der ikke er én dominerende aktør i branchen, der kan drive udviklingen, sådan som WalMart og Boeing har gjort i detailbranchen og flyindustrien. De store danske entreprenører samt deres underleverandører sidder med alle problemerne, så det er fra dem, initiativerne skal komme, og det er nu, der skal handles,« mener Arne Rask.

[Luk vindue](#)